

**ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених**

**«Проблеми та перспективи
забезпечення цивільного захисту»**

Харків – 2021

Проблеми та перспективи забезпечення цивільного захисту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції молодих учених. Харків: НУЦЗУ, 2021. 440 с. Українською та англійською.

Включено матеріали, які доповідались на міжнародній науково-практичній конференції молодих учених на базі Національного університету цивільного захисту України.

Розглядаються аспекти вдосконалення цивільного захисту держави.

Матеріали розраховані на інженерно-технічних працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій, науково-педагогічний склад, ад'юнктів, слухачів, студентів та курсантів навчальних закладів України та інших країн світу.

СКЛАД ОРГКОМІТЕТУ КОНФЕРЕНЦІЇ

Голова:

САДКОВИЙ
Володимир

ректор Національного університету цивільного захисту України,
доктор наук з державного управління, професор

Заступник голови:

АНДРОНОВ
Володимир

проректор з наукової роботи Національного університету цивільного захисту України, Заслужений діяч науки і техніки України, доктор технічних наук, професор

Члени оргкомітету:

DIMITAR
Georgiev Velev

Director Scientific Research Center for Disaster Risk Reduction
University of national and world economy (Sofia) Professor, Doctor

КРИВУЛЬКІН
Ігор

директор науково-дослідного, проектно-конструкторського та технологічного інституту мікрографії, кандидат фізико-математичних наук

КРОНІН
Майкл

професор департаменту соціальної роботи університету Монмута, міжнародний інструктор з надання психологічної допомоги у надзвичайних ситуаціях Американського Червоного Хреста, Нью-Йорк, США

МАНДИЧ
Олександра

голова ради молодих вчених при Харківській обласній державній адміністрації, доктор економічних наук, професор

РАИМБЕКОВ
Кендебай
Жанабильович

заступник начальника з наукової роботи Кокшетауського технічного інституту Комітету з надзвичайних ситуацій Міністерства внутрішніх справ Республіки Казахстан, кандидат фізико-математичних наук, Республіка Казахстан

СИЛОВС
Марек Гунарович

заступник директора Коледжу пожежної безпеки та цивільного захисту Латвії, Республіка Латвія

СОФІЄВА
Ханим Раміз кизи

начальник відділу організації медичної і психологічної допомоги Головного управління організації з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій МНС Республіки Азербайджан, Республіка Азербайджан

TIKHONENKOV
Igor

Department of Chemistry, Ben-Gurion University of Negev,
Beer-Sheva, Ph.D. on physics&mathematics, Israel

АНАЛІЗ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ РИЗИКІВ У ЛІКЕРО-ГОРІЛЧАНІЙ ТА СПИРТОВІЙ ПРОМИСЛОВОСТІ

Верзун В.В., НУЦЗУ
НК – Цимбал Б.М., к.т.н., НУЦЗУ

Галузь алкогольних напоїв в Україні є однією з найбільш динамічних. На сьогоднішній день рентабельність підприємств цієї галузі є однією з найвищих, і темпи приросту виробництва з кожним роком збільшуються. Однією з головних характеристик якості продуктів харчування є їх безпека. Тому, передусім, саме в харчовій промисловості, і, зокрема, на лікєро-горілчаному підприємстві отримали розвиток системи безпеки продуктів харчування.

Робота зі спиртом шкідлива та небезпечна тим, що взаємодіє з хімічними парами при бродінні, вологістю та має високий показник роботи з фізичним навантаженням.

До фізичних ризиків можливо віднести: повторювальність, вантажно-розвантажувальні роботи та слідкування за процесом виготовлення горілки.

Довготривалий вплив цих факторів може викликати професійні захворювання, а точніше розлади опорно-рухового апарату.

До хімічних ризиків можливо віднести: вдихання спирту та продуктів бродіння, що може викликати: головний біль, нудоту, блювоту, запаморочення; але, постійний вплив цих речовин на здоров'я може перерости в канцерогенні та нейротоксичні ризики, ендокринні порушення (репротоксичність) при хронічному впливі. Під час роботи в цистернах на працівника впливають виділення під час бродіння, які можуть викликати навіть смертельні випадки пов'язані з асфіксією CO₂, що виділяється під час бродіння спирту. Викид вуглекислого газу (CO₂) небезпечний не тільки через ризик асфіксії, тому, що він непомітний (без запаху, безбарвний) і важчий за повітря, що дозволяє йому концентруватися на дні резервуарів, зокрема закопаних, або в обмежених приміщеннях, які не провітрюються. У складі мелясного спирту іноді зустрічаються домішки летючих азотистих сполук, наприклад, триметиламіна, запах якого нагадує запах рибачого жиру [1].

Щоб запобігти та зменшити вплив шкідливих та небезпечних чинників потрібно організувати заходи профілактики: щеплення, уникання поодиноких робіт. Надати працівникам спеціальні засоби індивідуального захисту. Використовувати свічки чи запальнички для виявлення наявності CO₂, оскільки воно достатньо чутливе до нестачі кисню у повітрі: асфіксія у винному резервуарі починається до концентрації CO₂ у повітрі, необхідному для гасіння полум'я; саме тому ми повинні забезпечити себе портативним пристроєм виявлення цих факторів, які повинні бути компактними, надійними та простими у виконанні. Окрім цих профілактичних заходів, існує необхідність у постійному навчанні з охорони праці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Цимбал Б.М., Полежака Е.К. Приймак Є.М. Підвищення рівня охорони праці та рівня технічної безпеки на лікєро-горілчаних виробництвах Проблеми та перспективи розвитку охорони праці: Матеріали VIII Всеукраїнської науково-практичної конференції курсантів, студентів, аспірантів та ад'юнктів - Л.: ЛДУ БЖД, 2018. – С. 77–78.

Мирошниченко А.О., НУЦЗУ Актуалізація досліджень з попередження надзвичайних ситуацій пов'язаних з вибухом вибухонебезпечних предметів в місцях масового перебування людей.....	273
Прокопенко О.В., НУЦЗУ Аналіз загальносвітових тенденцій виникнення та поширення надзвичайних ситуацій медико-біологічного характеру (на прикладі поширення COVID-19).....	274
Світличний Д.В., НУЦЗУ Аналіз розмінування в акваторіях.....	275
Соловійов І.І., ГУ ДСНС України у Херсонській області Актуальність оперативно-технічної задачі підводного розмінування вибухонебезпечних предметів.....	276
Ткач Н.Е., Шульженко Н.А., НУЦЗУ Моделювання процесу руйнування сферичної оболонки при внутрішньому навантаженні.....	278
Щиборовська М.Ю., Пузанова А.В., ЛДУБЖД Причини виникнення аварій магістральних газопроводів.....	279
Щолоков Е.Е., НУЦЗУ Розкриття стрижневих конструкцій у невагомості.....	280

Секція 8. Охорона праці та техногенно-екологічна безпека

Алієв І.Р., НУЦЗУ Ризик-орієнтований підхід при управлінні ризиками на робочому місці слюсаря.....	281
Баїтлова А.Р., НУЦЗУ Особливості організації питань з охорони та безпеки праці в державній службі України з надзвичайних ситуацій.....	282
Бессараб К.А., Талат К.О., НУЦЗУ Еколого-технологічне обґрунтування озонування води р. Сіверський Донець для питних цілій.....	283
Биков О.О., НУЦЗУ Дослідження небезпеки зовнішніх установок за допомогою нечіткої логіки.....	284
Борецька В.В., НУЦЗУ Умови праці пожежного-рятувальника.....	285
Веретеннікова Ю.А., НУЦЗУ Адаптація експертних методів оцінки професійних ризиків в ТОВ «ОВІС-ХОТЕЛ» (м. Харків).....	286
Верзун В.В., НУЦЗУ Аналіз та попередження професійних ризиків у лікеро-горілчаній та спиртовій промисловості.....	287
Вовченко В.А., НУЦЗУ Роль аерокосмічних технологій в екологічному моніторингу техногенно-природної безпеки.....	288
Гольтман А.В., НУЦЗУ Електромеханічний комплекс для відбору зразків лісового ґрунту.....	289
Горбань А.В., НУЦЗУ Оцінка ризику для здоров'я населення при рекреаційному використанні басейну р. Сіверський Донець в Харківській області.....	290
Горбенко В.С., НУЦЗУ Особливості навчання фахівців з безпеки праці: гендерний аспект.....	291
Горбунов Д.С., НУЦЗУ Участь профспілок у забезпеченні належного стану охорони праці на підприємстві.....	292
Горбунов Д.С., НУЦЗУ Особливості формування розділу «охорона праці» у колективному договорі.....	293
Гринь Р.А., Капінос Є.В., НУЦЗУ Математичне моделювання параметрів пилоосаджувальної камери з горизонтальними полицями.....	294
Груздова В.О., НУЦЗУ Вплив Дергачівського полігону ТПВ на навколишнє середовище.....	295
Дідовець Ю.Ю., НУЦЗУ Аналіз небезпек існуючих методів знешкодження та утилізації вибухонебезпечних предметів.....	296
Душкін С.С., НУЦЗУ Модифікація кварцового завантаження контактних освітлювачів при підготовці екологічно чистої питної води.....	297